

OPEN RUIMTE PLATFORM

Missie

Het Open Ruimte Platform (ORP) vertrekt vanuit de overtuiging dat de open ruimte een cruciale bouwsteen en hefboom is voor de toekomst van het sterk verstedelijkte Vlaanderen. Het platform grijpt de bestaande dynamieken aan om nieuwe inzichten en mogelijke synergieën tussen de open ruimte en verstedelijking te bundelen en verder te ontwikkelen richting mogelijke beleidsprincipes en -methodieken.

Het brengt lopende projecten, initiatieven en kennis samen (leertraject), het initieert en begeleidt ontwerponderzoek op innovatieve demonstratieprojecten (testtraject), en het formuleert voorstellen voor een performanter beleid (beleidstraject). Het betreft op verschillende niveaus mensen, van politici tot lokale besturen, leidinggevenden en projectmedewerkers. En communiceert naar een divers publiek.

Het Open Ruimte Platform brengt kennis, ervaring, sectoren en instrumenten samen om nieuwe en daadkrachtige (samen)werkvormen te definiëren voor open ruimte en voor open ruimte beleid.

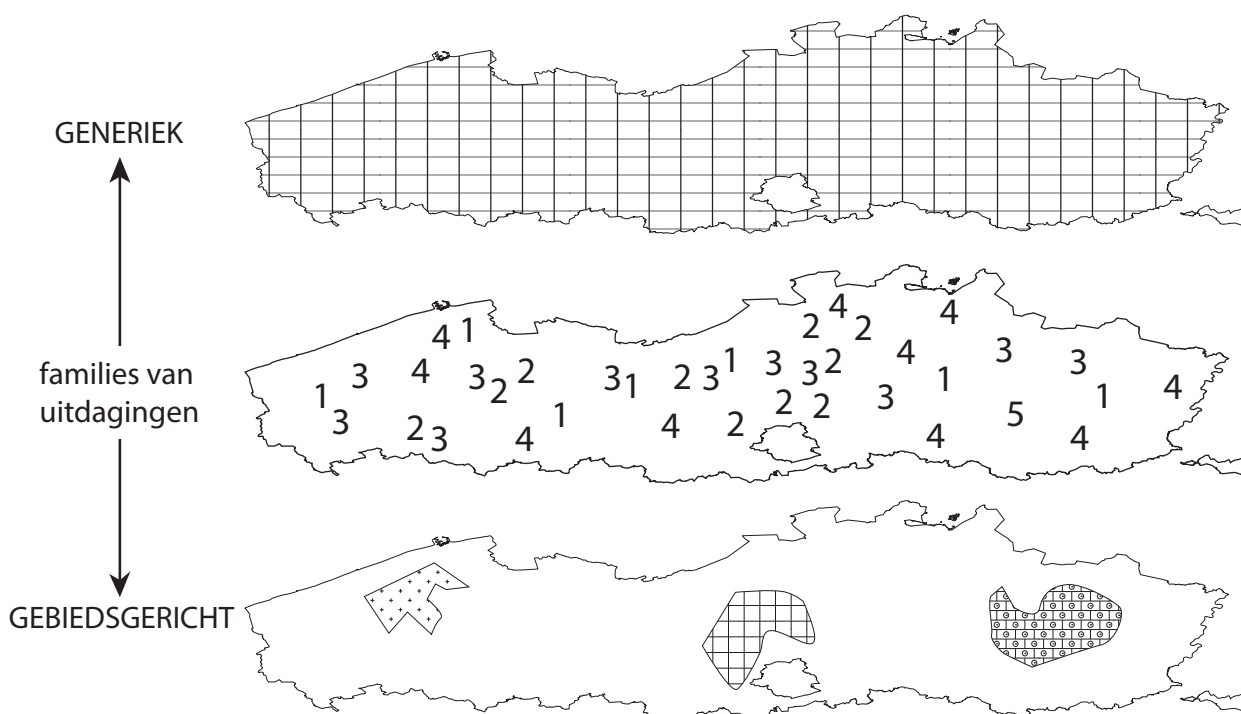
1. Open ruimte in verstedelijkt Vlaanderen

Vlaanderen is één van de meest verstedelijkte regio's van Europa. Als deel van een rivierendelta kent Vlaanderen een dicht netwerk van bevaarbare rivieren, met daarrond zeer vruchtbare gronden. Reeds in de 12e eeuw kende de delta een eerste golf van verstedelijking. Over de eeuwen heen groeide dit netwerk van complementaire steden uit tot één van de meest dicht bevolkte en welvarende delta's van de wereld. Die ontwikkeling ging evenwel gepaard met een constante verdrinking van landbouw door verstedelijking, en vervolgens van natuur door landbouwactiviteiten. Dat is de traditionele effecten-keten die overal ter wereld de ruimtelijke ontwikkeling stuwt. Het is de overtuiging van het platform dat de toekomst van ons territorium niet schuilt in een polarisering van open ruimte en verstedelijking, maar dat de open

ruimte gevrijwaard kan worden door een actief en krachtadig open ruimte beleid dat deze effecten-keten zal weten te doorbreken en inzet op nieuwe koppelingen tussen harde en zachte functies en ruimtegebruikers. Nieuwe ontwikkelingsstrategieën moeten de open ruimte inzetten als een volwaardige bouwsteen van een kwalitatief en welvarend Vlaanderen.

Om open en stedelijke dynamieken met elkaar te kunnen verbinden, moeten principes voor ruimtelijke ontwikkeling worden gezocht die op twee vragen een antwoord bieden:

- (1) Wat? Welke koppelingen of synergieën tussen ruimtegebruikers, en tussen dynamieken en opgaven, zijn mogelijk en wenselijk?
- (2) Hoe? Welke sturingsmechanismen, welke (samen)werkvormen, welke aansturing of regie, welke instrumenten? En wie krijgt het mandaat?

2. Naar een aanpak voor terugkomende opgaven

Het ORP heeft niet tot doel om één grote, lange-termijn visie of plan voor de Vlaamse open ruimte in Vlaanderen te ontwikkelen. Maar tegelijk is het ook niet haalbaar om voor elke specifieke locatie en individuele opgave een op maat georganiseerd gebiedsgericht project op te zetten. Het ORP zoekt naar en focust op configuraties van actoren, dynamieken en uitdagingen die op verschillende plaatsen in de Vlaamse ruimte voorkomen. Deze 'families van opgaven' vormen het werkterrein van het ORP. Het platform onderzoekt hoe bestaand beleid en instrumentarium uit verschillende domeinen (vertegenwoordigd in het platform) kan worden gecombineerd tot nieuwe, performante actieprogramma's voor de Vlaamse open ruimte, tot nieuwe beleidspraktijken.

3. Werken op drie sporen

Het Open Ruimte Platform brengt leidinggevers van administraties, middenveld, belangenorganisaties, onderzoekers en nieuwe actoren samen.

Het Open Ruimte Platform werkt gelijktijdig op drie sporen, telkens gebruik makend van een specifieke methodiek:

TESTTRAJECT

Aan de hand van ontwerpend onderzoek en samen met de betrokken actoren en lokale besturen worden actieplannen ontwikkeld voor verschillende cases. De geselecteerde cases zijn exemplarisch voor een type open ruimte uitdaging, en ze zijn het concrete testplatform voor een ontwikkelingsstrategie die ook op vergelijkbare plaatsen in Vlaanderen kan worden toegepast. De zes toekomstvisies die in het kader van het Open Ruimte Offensief zijn ontwikkeld dienen als kader.

LEERTRAJECT

Het ORP vertrekt niet van een wit blad. Het brengt via zijn partners en hun netwerken initiatieven en projecten samen waaruit lessen en kennis kan worden gehaald. Die bestaande kennis wordt besproken en ontsloten via analyse en interview.

BELEIDSTRAJECT

Op basis van de eigen ervaringen van de platformleden, en van de inzichten die uit het test- en leerplatform komen, formuleert het ORP voorstellen en pistes voor een daadkrachtig en toekomstgericht open ruimte beleid.